

**SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VII KADENCJA**

Warszawa, dnia 24 września 2008 r.

Druk nr 254

**Pan
Bogdan BORUSEWICZ
MARSZAŁEK SENATU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Na podstawie art. 76 ust. 1 Regulaminu Senatu, my niżej podpisani senatorowie wnosimy o podjęcie postępowania w sprawie inicjatywy ustawodawczej dotyczącej projektu ustawy

o zmianie ustawy o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego.

Do reprezentowania nas w dalszych pracach nad tym projektem ustawy upoważniamy senatora Jana Rulewskiego.

W załączeniu przekazujemy projekt ustawy wraz z uzasadnieniem.

(-) Mieczysław Augustyn	(-) Michał Okła
(-) Józef Bergier	(-) Andrzej Owczarek
(-) Bogdan Borusewicz	(-) Andrzej Person
(-) Barbara Borys-Damięcka	(-) Krzysztof Piesiewicz
(-) Piotr Głowski	(-) Zbigniew Romaszewski
(-) Andrzej Grzyb	(-) Jan Rulewski
(-) Kazimierz Jaworski	(-) Jacek Swakoń
(-) Krzysztof Kwiatkowski	(-) Grażyna Sztark
(-) Tomasz Misiak	(-) Marek Trzciniński
(-) Antoni Motyczka	(-) Jan Wyrowiński
(-) Rafał Muchacki	(-) Piotr Zientarski

USTAWA

z dnia

o zmianie ustawy o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego

Art. 1.

W ustawie z dnia 23 lutego 1991 r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego (Dz. U. Nr 34, poz. 149 z późn. zm.¹⁾) w art. 8 ust. 2c otrzymuje brzmienie:

"2c. Żądanie odszkodowania i zadośćuczynienia za szkodę i krzywdę wynikłe z wykonania decyzji, o której mowa w ust. 1, należy zgłosić w sądzie okręgowym, w którego okręgu zamieszkuje osoba składająca żądanie, w terminie 2 lat od dnia wejścia w życie ustawy z dnia 19 września 2007 r. o zmianie ustawy o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego (Dz. U. Nr 191, poz. 1372).".

Art. 2.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

---

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1993 r. Nr 36, poz. 159, z 1995 r. Nr 28, poz. 143, z 1998 r. Nr 97, poz. 604, z 2002 r. Nr 240, poz. 2055, z 2004 r. Nr 273, poz. 2703 oraz z 2007 r. Nr 191, poz. 1372.

UZASADNIENIE

Przedkładany projekt stanowi nowelizację ustawy z dnia 23 lutego 1991 roku o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego.

Celem projektu jest przedłużenie, z 1 roku do 2 lat, terminu, w którym osoby internowane w oparciu o dekret z dnia 12 grudnia 1981 roku o stanie wojennym, będą miały możliwość wystąpienia z żądaniem o odszkodowanie i zadośćuczynienie.

Powyższe uprawnienie zostało przyznane internowanym w okresie stanu wojennego na podstawie ustawy z dnia 19 września 2007 roku o zmianie ustawy o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego.

Dotychczasowe funkcjonowanie znowelizowanej ustawy, w zakresie art. 8 ust. 2c, nie pozostawia wątpliwości, że roczny termin na składanie żądań przez osoby uprawnione okazał się zbyt krótki. Wydaje się, że spełnienie wymogu złożenia żądania w ustawowym terminie jest problematyczne w szczególności w przypadku osób, które mają miejsce zamieszkania poza granicami Polski. Jest to związane przede wszystkim z brakiem informacji o przysługujących tej grupie uprawnieniach.

Wejście w życie przedłożonych zmian niesie ze sobą skutki budżetowe.

W uzasadnieniu do projektu nowelizacji z 2007 r. (druk sejmowy nr 595) powoływano się na dane uzyskane z Instytutu Pamięci Narodowej, z których wynikało, że projekt obejmie 9732 osoby internowane. Zakładano, że w przypadku każdego uprawnionego zostanie zasądzona najwyższa dopuszczalna kwota 25 tys. zł, co dawałoby łącznie 243 mln 300 tys. zł.

Precyzyjne określenie kosztów realizacji projektu nie jest jednak możliwe, bowiem o wysokości odszkodowania i zadośćuczynienia każdorazowo orzeka sąd. Ponadto szczegółowe wyliczenie kosztów wymaga dokładnego określenia liczby osób uprawnionych i zebrania informacji o zakończonych i toczących się postępowaniach sądowych.

Jako najistotniejszy skutek społeczny wejścia w życie projektowanej ustawy należy wskazać stworzenie osobom uprawnionym możliwości dochodzenia odszkodowania i zadośćuczynienia.

Przedmiot projektowanej ustawy nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

T ł o c z o n o z p o l e c e n i a M a r s z a ł k a S e n a t u

---